

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09**1. IDENTIFICATIE VAN DE STOF OF HET PREPARAAT EN VAN DE ONDERNEMING****Productinformatie****Handelsnaam** : PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**Aanbevolen gebruik** : verf verdunner, oplosmiddel gedragen**Firma** : PPG Coatings Nederland B.V.
Amsterdamseweg 14
1422 AD Uithoorn**Telefoon** : +31 (0)297 541234**Telefax** : +31 (0)297 541806**Telefoonnummer voor noodgevallen** : +31 (0)20 4075210**E-mailadres** : deconorth.pdm@ppg.com**2. IDENTIFICATIE VAN DE GEVAREN****Symbo(o)l(en)** :

Schadelijk

Milieugevaarlijk

Gevaarlijke bestanddelen :

nafta (aardolie), met waterstof ontzwaveld zwaar

R-zin(nen) :

ONTVLAMBAAR.

VERGIFTIG VOOR IN HET WATER LEVENDE ORGANISMEN; KAN IN HET AQUATISCH MILIEU OP LANGE TERMIJN SCHADELIJKE EFFECTEN VEROORZAKEN.

SCHADELIJK: KAN LONGSCHADE VEROORZAKEN NA VERSLIKKEN.

HERHAALDE BLOOTSTELLING KAN EEN DROGE OF EEN GEBARSTEN HUID VEROORZAKEN.

DAMPEN KUNNEN SLAPERIGHEID EN DUIZELIGHEID VEROORZAKEN.

P-zin(nen) :

Kinderveilige sluiting (EN 862)

Voelbare gevaarsaanduiding (EN/ISO 11683)

3. SAMENSTELLING EN INFORMATIE OVER DE BESTANDDELEN

Bestanddelen	EC Nr.	CAS-Nr.	DSD	Opmerking	Indeling	Concentratie
nafta (aardolie), met waterstof ontzwaveld zwaar	265-185-4	64742-82-1		Nota H, Nota P	R10 N; R51/53 Xn; R65 R66, R67	>50.00 - <=100.00%

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09

Indien meerdere ingredienten met gelijke namen of nummers verschijnen hebben deze verschillende gevaren eigenschappen, bijvoorbeeld vlampunt.

4. EERSTE HULP MAATREGELEN

- Algemeen advies** : Als de ziekteverschijnselen niet van voorbijgaande aard zijn en in geval van twijfel dient medische hulp te worden ingeroepen. Nooit een bewusteloos persoon laten drinken of eten.
- Aanraking met de ogen** : Oogleden openhouden en minstens 10 minuten lang rijkelijk met zuiver, vloeiend water spoelen. Contactlenzen uitdoen. Medisch advies inwinnen.
- Aanraking met de huid** : Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. De huid grondig wassen met water en zeep of een erkende huidreiniger. GEEN oplosmiddelen of verfverdunder gebruiken
- Inademing** : Verse lucht toedienen. Betreffende persoon in rusttoestand brengen en warm houden. Bij onregelmatige ademhaling of ademstilstand kunstmatige beademing toepassen. Bij bewusteloosheid stabiele zijligging toepassen en medische advies inwinnen.
- Inslikken** : Bij inslikken direkt arts raadplegen. Het slachtoffer laten rusten. GEEN braken opwekken.
- Verbranding** : Als gemorst product op de kleding vlam vat, spoelen met ruim water. Verwijder loszittende kleding. Verwijder aan de huid gesmolten kleding niet. Medische hulp inroepen.

5. BRANDBESTRIJDINGSMAATREGELEN

- Specifieke gevaren bij brandbestrijding** : Omdat het materiaal brandbare organische stoffen bevat, zal bij brand een dikke zwarte rook worden ontwikkeld die gevaarlijke verbrandingsproducten bevat (zie paragraaf 10) Het inademen van gevaarlijke ontledingsproducten kan ernstige schade voor de gezondheid veroorzaken. Gesloten blik in de buurt van brand met waternevel koelen. Voorkom het aflopen van bluswater naar het riool of oppervlakte water.
- Speciale beschermende uitrusting voor brandweerlieden** : Bij brand een persluchtmasker dragen.
- Geschikte blusmiddelen** : Gebruik water, alcoholbestendig schuim of koolzuur. Houd de vaten en de omgeving ervan koel door besproeien met water.
- Blusmiddelen die om veiligheidsredenen niet gebruikt mogen worden** : GEEN waterstraal gebruiken

6. MAATREGELEN BIJ ONOPZETTELIJK VRIJKOMEN VAN DE STOF OF HET PREPARAAT

- Persoonlijke voorzorgsmaatregelen** : Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. De ruimte ventileren. Voor beschermingsmaatregelen zie de lijst in Paragraaf 7 en 8. Draag adembescherming. Let op voor het ophopen van dampen tot boven de explosiegrens. Dampen kunnen ophopen in lage ruimtes. Alle ontstekingsbronnen verwijderen.
- Morsingen - Milieuvorzorgsmaatregelen** : Tracht te voorkomen dat het materiaal afloopt naar het riool of open water. Bij vervuiling van rivieren, meren of rioleringen de plaatselijke gemeente of verantwoordelijke overheid hiervan in kennis stellen.
- Reinigingsmethoden** : Reinigen met schoonmaakmiddelen. Vermijd oplosmiddelen. Beperk en verzamel morsingen met niet-ontbrandbare absorpsie materialen , (bijvoorbeeld zand, aarde. Diatomeen aarde, vermiculiet) en breng dit over in een vat voor verwijdering volgens de lokale / nationale regelgeving (zie paragraaf 13).
- Aanvullend advies** : Voor specifieke nationale regelgeving zie Paragraaf 15.

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09**7. HANTERING EN OPSLAG****Hantering**

Advies voor veilige hantering : Voorkom het overschrijden van de voorgeschreven MAC waarde (zie paragraaf 8) Uitsluitend op plaatsen met voldoende afzuiging gebruiken. Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden. Tijdens het werken niet eten, drinken en roken. Voorkom inademing van damp of nevel. Persoonlijke beschermingsuitrusting zie paragraaf 8.

Advies voor bescherming tegen brand en explosie : Voorkom de vorming van ontvlambare of explosieve concentraties van dampen in de lucht en vermijd hogere blootstellingconcentraties dan zijn toegestaan. Bij omvullen van een blik naar een ander maatregelen nemen met betrekking tot 't aarden, en geleidend slangmateriaal gebruiken. Vonkveilig gereedschap gebruiken. Uitvoerend personeel dient anti-statisch schoeisel en kleding te dragen en de vloer dient geleidend te zijn. Isoleer van bronnen van hitte, vonken en open vuur. Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit (om ontsteking van organische dampen te voorkomen). Het product mag alleen gebruikt worden in ruimtes zonder kale verlichting of andere ontstekingsbronnen. Roken verboden. Door opeenhoping van verontreinigde doeken en droge spuitstof, voornamelijk in spuitfilters, kan spontane ontbranding optreden. Goede procedures voor orde en netheid, periodiek verwijderen van afval volgens geldende veiligheidsnormen en regelmatig onderhoud en vervanging van spuitfilters verkleinen de kans op spontane ontbranding alsmede andere mogelijke brandgevaaren.

Opslag

Eisen aan opslagruimten en containers : Aanwijzingen op het etiket in acht nemen. Verboden toegang voor onbevoegden. Geopende blikken zorgvuldig sluiten en rechtop bewaren om lekkage te voorkomen. De stof moet worden opgeslagen bij een temperatuur tussen 5 en 30°C (41 - 86 F) in een droge, goed geventileerde ruimte afgezonderd van warmtebronnen, ontstekingsbronnen en direct zonlicht. Dampen van oplosmiddelen zijn zwaarder dan lucht en breiden zich via de bodem uit. Dampen kunnen explosieve mengsels vormen met lucht. Elektrische installaties/bedrijfsmiddelen moeten voldoen aan de technische veiligheidsmaatstaven. Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken. De stof moet worden opgeslagen in overeenstemming met de betreffende nationale regelgeving.

Advies voor gemengde opslag : Oxidatiemiddelen en sterke zuren of alkalische materialen op afstand houden.

8. MAATREGELEN TER BEHEERSING VAN BLOOTSTELLING/PERSOONLIJKE BESCHERMING**Minimale hoeveelheid te ventileren lucht die nodig is voor 1 liter product**

Om de MAC te bereiken : 1,963 m³/l Basis: MAC (NL)

Om 10% OEG te bereiken : 190 m³/l

MAC waarde van het product : 400 mg/m³ Basis: MAC (NL)

Bestanddelen op de Nationale waarde lijst en/of de Europese TLV lijst (98/24/EC)

Bestanddelen	CAS-Nr.	Waarde [mg/m ³]	Waarde [ppm]	Basis
nafta (aardolie), met waterstof ontzwaveld zwaar	64742-82-1	400 575	100	ESIG TWA MAC (NL) TWA

PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09**Persoonlijke beschermingsmiddelen****Algemeen advies****Bescherming van de ademhalingsorganen**

: Om te voldoen aan de MAC waarden dienen technische voorzieningen te worden getroffen. Dit kan door goede algemene afzuiging of, indien praktisch door te voeren, door plaatselijke afzuiging, bereikt worden. Kan op grond van technische maatregelen niet aan de grenswaarde van de werkplek worden voldaan, zo dient op korte termijn een mondkapje gedragen te worden.

Bescherming van de handen

: Bij langer of herhaaldelijk contact handschoenen gebruiken. Beschermingscremes kunnen helpen bij het beschermen van de blote huid. Na contact met de huid grondig wassen. Gerbuik chemicalienbestendige handschoenen, zoals aangegeven in standaard EN 374: Beschermende handschoenen tegen chemicalien en micro-organismen.

Aanbevolen handschoenen: Nitrilrubber
Minimale doorbreektijd: 480 min

De aanbevolen handschoenen zijn gebaseerd op de meest voorkomende oplosmiddel in dit product.

Indien langdurig en regelmatig contact voorkomt, een handschoen met een beschermingsklasse 6 (doorbreektijd meer dan 480 minuten volgens EN 374) is aanbevolen. Als slecht een kort contact verwacht wordt, een handschoen met een beschermingsklasse 2 of hoger (doorbreektijd groter dan 30 minuten volgens EN 374) is aanbevolen.

ATTENTIE: De keuze van een specifieke handschoen voor bepaalde applicaties en de duur van gebruik zou mede gebaseerd moeten zijn op alle relevante factoren op de werkplaats zoals, maar niet gelimiteerd tot: andere chemicalien die gebruikt worden, fysieke vereisten (snij/doorboor bescherming, gebruiksgemak, thermische bescherming), mogelijke lichaamsreacties op het materiaal van de handschoenen, maar ook de instructies/specificaties geleverd door de handschoenleverancier.

Bescherming van de ogen**Huid- en lichaamsbescherming**

: Het dragen van een chemicalienbestendige beschermingsbril is verplicht.
: Het personeel dient beschermende kleding te dragen. Na contact met de huid grondig wassen. Werkkleding dient niet uit textiel te bestaan, dat in geval van brand een gevaarlijk smeltgedrag vertoont. Het dragen van antistatische schoenen is verplicht.

Aanvullend advies**Milieu bescherming**

: Zie de nationale wetgeving in hoofdstuk 15 voor wetgeving met betrekking op milieubescherming.

Persoonlijke bescherming**Beschermende uitrustingen**

: Oogbescherming, veiligheidshandschoenen en combi-masker P1A1



Vraag uw leverancier van persoonlijke beschermingsmiddelen voor nader advies.

9. FYSISCHE EN CHEMISCHE EIGENSCHAPPEN

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09

Vorm	:	vloeistof
Kleur	:	kleurloos
Geur	:	kenmerkend
Smeltpunt/-traject	:	< -20 °C
Kookpunt/kooktraject	:	142 - 200 °C
Vlampunt	:	> 39.0 °C
Zelfontbrandingstemperatuur	:	> 200 °C
Bovenste explosiegrens	:	7 %(V) 411.25 g/m3
Onderste explosiegrens	:	0.7 %(V) 41.13 g/m3
Dichtheid	:	0.78 g/cm3 bij 15 °C
Oplosbaarheid in water	:	niet mengbaar
pH	:	niet van toepassing
Viscositeit, dynamisch	:	0.01 mPa.s bij 25 °C

10. STABILITEIT EN REACTIVITEIT

Te vermijden omstandigheden	:	Vermijd temperaturen boven 60°C (140 F), direct zonlicht en aanraking met warmtebronnen.
Gevaarlijke reacties	:	Verwijderd houden van oxidatiemiddelen, sterk alkalische en sterk zure materialen om exothermische reacties te vermijden.
Gevaarlijke ontledingsproducten	:	Bij brand kunnen gevaarlijke ontledingsproducten worden gevormd zoals: Koolzuur (CO ₂), koolmonoxide (CO), stikstofoxiden (NO _x), dichte zwarte rook.

11. TOXICOLOGISCHE INFORMATIE

Productinformatie	:	Over dit product zijn geen gegevens beschikbaar. Het preparaat is volgens de conventionele methode van de Preparatenrichtlijn 1999/45/EG beoordeeld en geclassificeerd voor de toxicologische gevaren. Zie secties 3 en 15 voor details.
Acute orale toxiciteit	:	Kan misselijkheid, buikkrampen (koliek) en irritatie van de slijmvliezen veroorzaken.
Acute inhalatoire toxiciteit	:	Blootstelling aan concentraties boven de MAC waarde aan de damp van de samenstellende stoffen kan de gezondheid schaden Zoals: irritatie van de slijmvliezen, irritatie van de ademhalingswegen, aandoeningen aan de nieren, lever en centrale zenuwstelsel. Verschijnselen en symptomen zijn: duizeligheid, vermoeidheid, spierverslapping, slaperigheid en in ernstige gevallen bewusteloosheid.
Huidirritatie	:	Langer of herhaaldelijk contact met het produkt schaadt het natuurlijk vet van de huid en leidt tot uitdrogen van de huid. Het produkt kan via de huid in het lichaam opgenomen worden.
Aanraking met de ogen	:	Vloeistofspatten in de ogen kunnen irritaties en reversibele schade veroorzaken.
Verdere informatie	:	Over dit product zijn geen gegevens beschikbaar.

Gegevens met betrekking tot acute giftigheid van componenten

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09**12. ECOLOGISCHE INFORMATIE**

Verdere informatie : Over het product zelf zijn geen gegevens beschikbaar. Het preparaat is ingedeeld volgens de gebruikelijke methoden van de Preparaten Richtlijn (1999/45/EC) en wordt overeenkomstig geclassificeerd als milieugevaarlijk. Zie rubriek 3 en 15 voor details. De stof mag niet worden afgevoerd naar het riool, oppervlakte water of bodem.

13. INSTRUCTIES VOOR VERWIJDERING

Product : De stof mag niet worden afgevoerd naar het riool, oppervlakte water of bodem. Het verwijderen samen met normaal afval is verboden. Bij de separate verwijdering dient de lokale regelgeving in acht te worden genomen.

14. INFORMATIE MET BETREKKING TOT HET VERVOER

Transport op eigen terrein: vervoer de materialen altijd in gesloten containers, die rechtop staan, geëtiketteerd en gezekerd zijn. Stel zeker dat de personen die het product vervoeren, weten wat zij dienen te doen in geval van een ongeluk of morsing.

Transport volgens ADR voor de weg, IMDG voor de zee en IATA voor luchttransport:

VN-nummer : 1300
Juiste ladingsnaam : TURPENTINE SUBSTITUTE
Klasse : 3
Verpakkingsgroep : III
Etiket : 3
Juiste vervoersnaam (ADR) : KUNSTTERPENTIJN

Marine Pollutant (IMDG) : Marine pollutant
EmS (IMDG) : F-E, S-E

Gelimiteerde hoeveelheden (ADR) : Max. per binnenverpakking : 5.00 L
Max. per collo : 30.00 KG

Gelimiteerde hoeveelheden (IMDG) : Max. per binnenverpakking : 5.00 L
Max. per collo : 30.00 KG

15. WETTELIJK VERPLICHTE INFORMATIE

Het product is geclassificeerd en geëtiketteerd in overeenstemming met Richtlijn 1999/45/EG.

**Schadelijk****Milieugevaarlijk**

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- nafta (aardolie), met waterstof ontzwaveld zwaar

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09

R-zin(nen)	:	R10 R51/53 R65 R66 R67	Ontvlambaar. Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken. Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken. Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.
S-zin(nen)	:	S51 S61 S62 S56	Uitsluitend op goed geventileerde plaatsen gebruiken. Voorkom lozing in het milieu. Vraag om speciale instructies/veiligheidskaart. Bij inslikken niet het braken opwekken; direct een arts raadplegen en de verpakking of het etiket tonen. Deze stof en de verpakking naar inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval brengen.
P-zin(nen)	:		Kinderveilige sluiting (EN 862) Voelbare gevaarsaanduiding (EN/ISO 11683)

De informatie als weergegeven in dit veiligheidsinformatieblad bevat niet de risico analyse voor de gebruikers werkplaats, zoals vereist door andere gezondheids- en veiligheidswetgeving. De vereisten in de nationale reguleringen ten behoeve van de gezondheid en veiligheid op het werk zijn van toepassing op dit product bij gebruik op het werk.

Nationale wetgeving

Vlarem	:	17.3.5 (P2), N
CPR Classificatie	:	K2 N
NER Classificatie	:	NER Klasse O.1: 0 %(m) NER Klasse O.2: 0 %(m) NER Klasse O.3: 100 %(m)
MAL code (1993)	:	3 - 1

16. OVERIGE INFORMATIE

Dit product bevat een complex mengsel van koolwaterstoffen. Gedetailleerde informatie is bij de producent verkrijgbaar.

Uitleg van de R-zinnen vermeld in sectie 3

**PROGOLD TERPENTINE / WHITE SPIRIT**

MSDS NL 01 / NL Versie 3

Printdatum 7/30/2009
Datum van herziening 24-07-09

nafta (aardolie), met waterstof ontzwaveld zwaar	R10 R51/53	Ontvlambaar. Vergiftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.
	R65 R66	Schadelijk: kan longschade veroorzaken na verslikken. Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken.
	R67	Dampen kunnen slaperigheid en duizeligheid veroorzaken.

Dit veiligheidsinformatieblad is gebaseerd op de veiligheidsinformatiebladen verkregen van de producent/fabrikant en/of internet databases en de huidige wetgeving voor gevaarlijke stoffen/preparaten.

Opleidingsadviezen:

Personen die met gevaarlijke producten werken dienen opgeleid te worden om met deze producten en de veiligheids- en hygiëne voorschriften om te gaan.

De bestuurder behoort in overeenstemming met de vereisten van de transport reguleringen (ADR) getraind en in het bezit van een certificaat te zijn.

Versie: 3

Datum van herziening 24.07.2009

De inhoud van dit veiligheidsblad berust op de stand van de techniek en de toepasselijke Europese en Nationale wet- en regelgeving op de dag van publicatie. De leverancier behoudt zich het recht voor zonder nadere kennisgeving wijzigingen in de inhoud van het veiligheidsblad aan te brengen. Normaliter zal iedere wijziging worden gevolgd door de publicatie van een nieuw veiligheidsblad. De gebruiker is verplicht bij iedere raadpleging de datum van publicatie te controleren. In geval sinds de datum van publicatie meer dan 12 maanden is verstreken, mogen de gegevens alleen worden gebruikt na afstemming met het dichtstbijzijnde verkoopkantoor van de leverancier om vast te stellen of de gegevens nog toepasselijk kunnen worden geacht. Omdat de leverancier geen invloed heeft op de precieze toepassingsomstandigheden van het product draagt de leverancier geen verantwoordelijkheid voor de (negatieve) gevolgen van deze precieze toepassingsomstandigheden, waarop de leverancier geen invloed heeft en die niet voldoen aan de verhandelings- en stockeringsinstructies en andere voorschriften vermeld in dit veiligheidsblad. Nadat alle component(en) vermeld op het relevante kenmerkblad zijn gemengd dienen de veiligheidsvoorschriften van de afzonderlijke component(en) vermeld op de veiligheidsbladen en etiketten gebruikt te worden om de veiligheidsvoorschriften van het gemengde product vast te stellen.